

กระทู้ถามที่ ๑๒๗/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๕ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ปัญหาการค้าเกลือทะเลตกต่ำ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

ขณะนี้การทำนาเกลือในพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ เพชรบุรี สมุทรสงครามและสมุทรสาคร ซึ่งมีพื้นที่รวมกันหลายหมื่นไร่ ประสบปัญหาการค้าเกลือตกต่ำ ผู้ประกอบการประสบภาวะขาดทุน ต้องพึ่งพาเงินทุนนอกระบบ เช่น การตกเกลือหรือเงินกู้นอกระบบ จึงถูกเอารัดเอาเปรียบตลอดมา นอกจากนี้การทำนาเกลือทะเลยังถูกแย่งชิงตลาดจากอุตสาหกรรมเกลือหินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นนักลงทุนรายใหญ่ การทำนาเกลือทะเลซึ่งเป็นวิถีชีวิตของประชาชนใน ๓ จังหวัด จึงอยู่ในภาวะตกต่ำที่สุดในประวัติศาสตร์ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจชุมชนและภาคแรงงานนาเกลือหลายหมื่นคน จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีมาตรการเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาการค้าเกลือตกต่ำอย่างไร
๒. รัฐบาลมีแนวทางในการจัดตั้งกองทุนเพื่อแก้ไขปัญหาการค้าเกลือตกต่ำในช่วงฤดูแล้งหรือไม่ อย่างไร
๓. รัฐบาลมีมาตรการคุ้มครองตลาดเกลือทะเลจากการรุกล้ำของเกลือหินจากภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

อรรถพร พลบุตร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๒๗/ร.

ของ นายอรรถพร พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ปัญหาราคาเกลือทะเลตกต่ำ

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาราคาเกลือทะเลตกต่ำ ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

ขอเรียนว่า แหล่งผลิตเกลือทะเลที่สำคัญอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม ปริมาณผลผลิตในแต่ละปีขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศมากกว่าการพัฒนาเทคโนโลยี ประกอบกับเกลือทะเลของไทยมีคุณภาพต่ำลงจากการใช้พื้นที่อย่างต่อเนื่อง มีสิ่งเจือปนมากขึ้น และมีสีคล้ำ อีกทั้งมีการแข่งขันจากเกลือหินหรือเกลือสินเธาว์จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งผลให้ราคาที่เกษตรกรได้รับผันแปรไม่แน่นอน

จากการติดตามและคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์การผลิต การตลาดสินค้าเกษตรที่กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่องพบว่า ปริมาณผลผลิตเกลือทะเลในปี ๒๕๕๒ มีประมาณ ๙๔๕,๑๕๕ เกวียน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๑ ร้อยละ ๑๖.๗๕ เนื่องจากในปีที่ผ่านมาพื้นที่นาเกลือประสบกับสภาพอากาศที่แปรปรวน มีฝนตกบ่อยครั้งในแหล่งผลิต ทำให้ฤดูกาลผลิตสิ้นสุดเร็วกว่าปีปกติ ราคาในปีที่ผ่านมาจึงเคลื่อนไหวอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าทุกปี ราคาเกลือทะเลที่เกษตรกรขายได้ในปัจจุบัน (ณ ๑๒ พ.ค. ๕๒) เกวียนละ ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ บาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๑ ที่จำหน่ายได้เกวียนละ ๑,๕๐๐ - ๒,๓๐๐ บาท (๑ เกวียน เท่ากับ ๑,๕๐๐ กก.) และสูงกว่าระยะเดียวกันของปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๐ ซึ่งราคาเคลื่อนไหวอยู่ในเกณฑ์ปกติที่จำหน่ายได้เกวียนละ ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ บาท

สำหรับการแก้ไขปัญหาเกลือทะเลช่วงที่ผ่านมา ในช่วงปี ๒๕๓๖ - ๒๕๔๒ คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ได้อนุมัติเงินทุนหมุนเวียนปลอดดอกเบี้ยให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ นำไปจัดสรรให้สหกรณ์นาเกลือจังหวัดเพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ยืมเป็นทุนหมุนเวียนรับซื้อ/รับจำหน่ายเกลือจากสมาชิกและเกษตรกรทั่วไป ในราคาไม่เกินเป้าหมาย นำในช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดมาก (ก.พ. - มิ.ย.) ระยะเวลาสิ้นสุดโครงการปลายเดือนธันวาคมของทุกปี

ในปี ๒๕๕๒ จังหวัดเพชรบุรีซึ่งเป็นแหล่งผลิตเกลือที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ มีความประสงค์ขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนปลอดดอกเบี้ย จากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร วงเงิน ๔๕ ล้านบาท เพื่อนำไปรวบรวมเกลือทะเลจากเกษตรกรในราคาเป้าหมายผ่านกรมส่งเสริมสหกรณ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างกรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาโครงการ เพื่อนำเสนอ คชก. ต่อไป

คำตอบข้อที่ ๒

ขอเรียนว่า รัฐบาลมีการจัดตั้งกองทุนต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรทั้งด้านการผลิตและการตลาดสำหรับสินค้าเกษตรทั่วไป อาทิ เช่น กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร กองทุนพัฒนาสหกรณ์ กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า เป็นต้น ซึ่งเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จสามารถขอรับการสนับสนุนเงินทุนจากกองทุนต่าง ๆ โดยผ่านหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

สำหรับสภาพปัญหาการจำหน่ายเกลือทะเล เนื่องจากเกษตรกรไม่มีผู้ฉางสำหรับเก็บผลผลิต จำเป็นต้องจำหน่ายผลผลิตทันทีภายหลังการเก็บเกี่ยว ทำให้ราคาลดต่ำลงมากในช่วงฤดูกลที่ผลผลิตออกมาก (มีนาคม - เมษายน) จึงเห็นควรสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ มีการสร้างฉางสำหรับเก็บผลผลิตเกลือเป็นของตนเอง โดยสามารถจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนต่าง ๆ โดยผ่านหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งโครงการต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขอใช้เงินของแต่ละกองทุน

ทั้งนี้ กองทุนต่าง ๆ ที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรเป็นการเฉพาะ มีดังนี้

๑. กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการผลิต การพุงราคา การจำหน่ายผลผลิต ตลอดจนการให้กู้เพื่อลงทุนในการผลิตและจำหน่ายผลผลิตเกษตรกรรมขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหาร

๒. กองทุนพัฒนาสหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สหกรณ์กู้ยืมเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ หรือเพื่อการลงทุนในทรัพย์สินหรือชำระหนี้เดิมที่เกิดจากการลงทุนในทรัพย์สิน

๓. กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เป็นฝ่ายเลขานุการ) มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการตลาด พัฒนาโครงสร้างการผลิต การปรับปรุงคุณภาพสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มรายได้ ยกเว้นกรณีภัยพิบัติและสินค้าเกษตรที่มีการกำหนดให้มีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบอยู่แล้ว ทั้งนี้การช่วยเหลือด้านตลาดจะอนุมัติให้ดำเนินการได้กรณีราคาที่เกษตรกรขายได้ต่ำกว่า หรือมีแนวโน้มต่ำกว่าราคาเป้าหมาย

คำตอบข้อที่ ๓

ขอเรียนว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการผลิตเกลือหินหรือเกลือสินเธาว์ ประมาณปีละ ๕ แสนตัน กระจายอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา มหาสารคาม อุรธานี สกลนคร และหนองคาย โดยแหล่งผลิตใหญ่ อยู่ที่จังหวัดอุรธานี ส่วนความต้องการใช้ในประเทศอยู่ระหว่าง ๑.๕๕ - ๑.๗๕ ล้านตันต่อปี แบ่งเป็นเกลือเพื่อการบริโภค ประมาณกว่า ๒ แสนตัน และเกลือเพื่อการอุตสาหกรรมประมาณ ๑.๕ ล้านตัน ซึ่งจะมีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่นำเกลือหินหรือเกลือสินเธาว์ มาเติมไอโอดีนเพื่อการบริโภค โดยกระทรวงอุตสาหกรรมมีการควบคุมการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เกลือบริโภค มอก. ๕๑ - ๒๕๓๕ ที่ออกโดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) อย่างไรก็ตามผู้ผลิตเกลือทะเลควรให้ความสำคัญกับการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานดังกล่าว เนื่องจากเกลือทะเลมีธาตุไอโอดีนและคุณค่าทางอาหารมากกว่าเกลือชนิดอื่น ๆ ดังนั้น มาตรการที่จะช่วยเหลือด้านการตลาดเกลือทะเล จะได้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเน้นด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลคุณค่าทางโภชนาการของเกลือทะเล เพื่อกระตุ้นปริมาณการใช้ของผู้บริโภคให้สูงขึ้น

นอกจากนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้วางระบบเชื่อมโยงให้เกษตรกรนำผลผลิต มาจำหน่ายให้ผู้บริโภค/ผู้ประกอบการโดยตรง เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด สร้างอำนาจต่อรอง และสร้างการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบตลาดให้แก่เกษตรกร ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรได้รับราคาจำหน่ายที่สูงขึ้น และจำหน่ายผลผลิตได้ในปริมาณที่เพิ่มขึ้น จากการดำเนินการภายใต้ระบบของเกษตรกรนี้ จึงเป็นการช่วยผู้บริโภค/ผู้ประกอบการ ให้ได้สินค้าคุณภาพดี และลดรายจ่ายให้ผู้บริโภค/ผู้ประกอบการด้วย

สำหรับการทำอุตสาหกรรมเกลือหินหรือเกลือสินเธาว์ นั้น เนื่องจากการทำอุตสาหกรรมเกลือหินเป็นกิจการที่ต้องขอสัมปทานบัตรเพื่อให้ได้รับอนุญาตในการประกอบกิจการจากกระทรวงอุตสาหกรรม และต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ กระทรวงพาณิชย์จะขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการติดตาม ตรวจสอบ และกำกับอุตสาหกรรมเกลือหินให้ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับอย่างเข้มงวด รวมทั้งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์